

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
ATURAN URUSAN MESYUARAT

NASKHAH SAHIH

<http://www.parlimen.gov.my>

HARI RABU, 29 OKTOBER 2025, PUKUL 10.00 PAGI

Bil. 57

PERTANYAAN-PERTANYAAN BAGI JAWAB LISAN

1. PR-1543-L31225
Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah gelandangan di ibu kota, sama ada pusat transit gelandangan digunakan sepenuhnya serta adakah terdapat keperluan menambah atau memperluas pusat transit gelandangan termasuk menyediakan elemen latihan dan pembangunan kemahiran untuk membantu golongan ini berdikari.
2. PR-1543-L31410
Tuan Haji Mohd Misbahul Munir bin Masduki [Parit Buntar] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk menyelaraskan semua sekolah-sekolah KAFA dengan penggunaan silibus dan penggunaan buku teks yang standard serta diberi skim pinjaman buku teks.
3. PR-1543-L31611
Tuan Lim Lip Eng [Kepong] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan model perbandingan yang dirujuk Kerajaan bagi pengasingan peranan peguam negara dan pendakwa raya serta sama ada pelantikan peguam negara akan melalui Jawatankuasa Pilihan berkaitan Kementerian.
4. PR-1543-L32322
Tuan Haji Jamaludin bin Yahya [Pasir Salak] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan usaha Kementerian memperluas modul penggiliran tanaman seperti dilaksanakan PERDA Food Valley bagi meningkatkan produktiviti dan menyumbang kepada sekuriti makanan negara.

5. PR-1543-L31957
Tuan Kesavan A/L Subramaniam [Sungai Siput] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan salah satu langkah bagi memperbaiki kedudukan inovasi negara adalah melalui pelaksanaan Malaysia Innovation Indeks (MII). Minta nyatakan status semasa pelaksanaan ini.
6. PR-1543-L31268
Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob [Bera] minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan pendirian terkini pihak kementerian terhadap cadangan Kerajaan terdahulu mengenai pembinaan litar drag sekurang-kurangnya sebuah di setiap negeri selari dengan sokongan yang diberikan oleh Kerajaan hari ini terhadap penganjuran Himpunan RXZ Members baru-baru ini.
7. PR-1543-L31291
Dato' Sri Ikmal Hisham bin Abdul Aziz [Tanah Merah] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan mengenai persediaan demobilisasi MALBATT 850-12 daripada Lubnan selepas Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) membuat ketetapan untuk berundur pada akhir tahun 2026 serta tindakan Kementerian supaya semua aset milik Angkatan Tentera Malaysia (ATM) tidak ditinggalkan di Lubnan tetapi di bawa pulang ke tanah air.
8. PR-1543-L31201
Tuan Tan Kar Hing [Gopeng] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan apakah unjuran kadar keberlangsungan dana PTPTN sekiranya corak bayaran balik mengikut pecahan pendapatan di atas kekal dalam tempoh 5 hingga 10 tahun akan datang.
9. PR-1543-L31470
Komander Nordin bin Ahmad Ismail TLDM (Bersara) [Lumut] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan adakah Kementerian bercadang untuk memperkenalkan Pelan Tindakan Veteran ATM 2026-2030 atau mewujudkan suatu Dasar Veteran Negara yang lebih komprehensif bagi menjamin kebajikan serta penglibatan veteran dalam sektor ekonomi secara menyeluruh memandangkan pelaksanaan pelan strategik Kementerian Pertahanan 2021-2025 akan berakhir tahun ini.

10. PR-1543-L31694
Datuk Suhaimi bin Nasir [Libaran] minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan strategi Kerajaan untuk memperkukuh industri hiliran sawit termasuk pembuatan produk bernilai tambah seperti oleokimia, bioplastik dan biodiesel agar Sabah tidak hanya bergantung kepada eksport CPO mentah serta menyediakan tambahan peluang pekerjaan.
11. PR-1543-L32287
Tuan Haji Muhammad Fawwaz bin Mohamad Jan [Permatang Pauh] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan apakah langkah Kementerian untuk menyelaraskan dasar R&D bagi mempromosikan inovasi dalam sektor Kerajaan dan swasta dengan sokongan universiti.
12. PR-1543-L32070
Tuan Riduan bin Rubin [Tenom] minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan apakah strategi Kementerian membina naratif kebangsaan inklusif yang menjamin rekonsiliasi sosial, kerukunan masyarakat dan ketahanan demokrasi sebagai asas keharmonian negara agar tidak digugat oleh sentimen perkauman dan agama.
13. PR-1543-L31143
Tuan Mohd Azizi bin Abu Naim [Gua Musang] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan selaku Pengerusi ASEAN, apakah inisiatif yang dicadangkan kepada negara anggota ASEAN berkenaan isu-isu utama seperti kestabilan politik, pertikaian Laut China Selatan dan perkongsian BRICS yang semakin menguji kepintaran diplomatik.
14. PR-1543-L32158
Datuk Larry Soon @ Larry Sng Wei Shien [Julau] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian bagi menangani isu pengangguran graduan daripada kursus di institusi pendidikan tinggi tempatan. Adakah kajian dilaksanakan untuk memantau ketidaksepadanan antara kursus yang diambil dengan keperluan pasaran pekerjaan.

15. PR-1543-L32041
Tuan Ahmad Fadhli bin Shaari [Pasir Mas] minta **MENTERI SUMBER ASLI DAN KELESTARIAN ALAM** menyatakan adakah Kementerian bercadang meminda Akta Pengambilan Tanah 1960 dengan pindaan terkini 2021 memandangkan masih wujud kelemahan dalam aspek perlindungan rakyat termasuk tafsiran 'kepentingan awam' yang terlalu luas, kelewatan bayaran pampasan yang menjejaskan pemilik tanah serta ruang rayuan yang terbatas.
16. PR-1543-L31622
Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perkembangan serta status terkini berkaitan Dialog Dua Hala di antara Malaysia dan China berhubung Pengurusan Isu Maritim di Laut China Selatan dan apakah pendirian dan proses yang akan diambil oleh Kerajaan dalam menyelesaikan pertikaian sempadan maritim ini.
17. PR-1543-L32219
Tuan Nurul Amin bin Hamid [Padang Terap] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan:
- (a) apakah langkah yang diambil terhadap pembekal beras tempatan menghentikan penghantaran kerana kekeliruan dasar penamatan subsidi yang tidak diumumkan dengan jelas; dan
 - (b) adakah pihak Kementerian bercadang untuk menaikkan harga runcit beras tempatan.
18. PR-1543-L32139
Tuan Lim Guan Eng [Bagan] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan bilangan pelajar-pelajar dalam universiti awam mengikut pecahan kaum yang mengambil kursus perubatan, pergigian, kejuruteraan, farmasi, senibina (*architecture*), perakaunan dan sains komputer/IT setiap tahun sejak 2000.
19. PR-1543-L31049
Dato' Haji Ahmad bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan tindakan drastik bagi membendung kesesatan ajaran berlatarbelakangkan gerakan *New Age Movement* yang menyusup melalui program motivasi dan kaunseling individu serta kekeluargaan.

20. PR-1543-L32344

Tuan Syed Ibrahim bin Syed Noh [Ledang] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan bagaimana Kementerian berhasrat untuk menyemak semula peraturan pertanian dan perjanjian pajakan tanah serta membimbing Kerajaan Negeri bagi membolehkan para petani melabur dengan lebih mudah dalam infrastruktur pertanian moden.

21. PR-1543-L32211

Tuan Afnan Hamimi bin Dato' Haji Taib Azamuddin [Alor Setar] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan rasionalisasi Kementerian membenarkan pengambilan pelajar antarabangsa sehingga mencecah 21.3% di lima universiti penyelidikan awam utama negara (UM, UKM, USM, UPM dan UTM) sedangkan pengambilan peratusan pelajar Cina tempatan hanya sekitar 13.5% sahaja.

22. PR-1543-L32428

Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk menambah baik undang-undang berkenaan had perbelanjaan di dalam pilihan raya khususnya kepada Akta Kesalahan Pilihanraya 1954 memandangkan kenyataan dari pengurus pilihan raya PAS baru-baru ini bahawa RM1 juta adalah diperlukan untuk memenangi pilihan raya kawasan Parlimen. Sekiranya tidak, sila nyatakan sebab-sebabnya.

23. PR-1543-L32269

Tuan Hassan bin Saad [Baling] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan sama ada Kementerian mempunyai pelan inovasi tahunan dalam membangunkan varieti padi baharu yang lebih cepat matang dan berdaya tahan.

24. PR-1543-L32416

Tuan Mordi Bimol [Mas Gading] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pecahan peratusan dan nilai hasil petroleum PETRONAS mengikut negeri pengeluar termasuk kawasan luar sempadan laut negeri di bawah Akta Wilayah Laut 2012 serta nilai hasil tahunan yang disumbang oleh setiap negeri pengeluar bagi tempoh 2018 hingga 2024.

25. PR-1543-L32234

Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd Ramli [Dungun] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana prestasi pelaburan FGV Holdings Berhad memberi pulangan yang stabil kepada Kerajaan dan pemegang saham khususnya FELDA serta peneroka.

26. PR-1543-L32186
Dato' Muhammad Bakhtiar bin Wan Chik [Balik Pulau] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan kemajuan yang telah dicapai oleh Kerajaan untuk menarik pelajar asing bagi mengikuti kursus-kursus di universiti awam dan institusi pendidikan tinggi swasta (IPTS) serta menjadikan Malaysia sebagai hub pendidikan serantau.
27. PR-1543-L31073
Tuan Roslan bin Hashim [Kulim Bandar Baharu] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah peranan Kementerian terutamanya bagi menyelamatkan nyawa nelayan kecil yang semakin terancam yang mana sering dirempuh oleh bot pukat tunda.
28. PR-1543-L31828
Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sebab jawatan Pesuruhjaya-Pesuruhjaya SUHAKAM yang telah kosong sejak 22 Jun 2025, iaitu apabila tujuh orang pesuruhjaya telah tamat tempoh perkhidmatan mereka masih belum diisi sehingga hari ini. Apakah Jawatankuasa Pilihan berkaitan Kementerian akan diberi kuasa untuk menapis calon-calon Pesuruhjaya SUHAKAM.
29. PR-1543-L30973
Tuan Haji Muhammad Islahuddin bin Abas [Mersing] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kesediaan Kerajaan menubuhkan Unit Pewarisan FELDA Bersepadu bagi mempercepat serta mempermudah urusan penamaan pengganti peneroka dan pada masa sama mengkaji semula peruntukan tertentu dalam Akta GSA agar lebih inklusif dan mesra waris tanpa menjejaskan prinsip asal perlindungan tanah FELDA.
30. PR-1543-L31386
Tuan Chow Yu Hui [Raub] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan berapakah jumlah nilai eksport durian Malaysia ke China, Singapura dan negara-negara lain dalam tempoh lima tahun yang lalu dan apakah strategi Kementerian untuk meningkatkan jumlah eksport serta mempelbagaikan pasaran baharu seperti Timur Tengah, Eropah dan Amerika Utara.

31. PR-1543-L31462

Datuk Seri Takiyuddin bin Hassan [Kota Bharu] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan justifikasi dan alasan-alasan perundangan *legal grounds* pihak SPRM menutup kes yang dikatakan skandal perlombongan Sabah mengaitkan Datuk Seri Farhash Wafa Salvador Rizal Mubarak seperti mana yang diumumkan oleh Ketua Pesuruhjaya SPRM baru-baru ini.

32. PR-1543-L31337

Dato' Verdon bin Bahanda [Kudat] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah penerima program SeJATI MADANI di seluruh negara dan berapa peratus penerima daripada wilayah Sabah dan Sarawak.

33. PR-1543-L30916

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan sama ada Kerajaan akan memperkenalkan satu sistem peperiksaan yang sama untuk semua pelajar-pejalar yang memohon memasuki universiti-universiti awam di Malaysia kerana standard peperiksaan di bawah STPM, Matrikulasi, Asasi, Diploma IPTA, A-levels dan IB adalah berlainan.

34. PR-1543-L31769

Dato' Hajah Mumtaz binti Md Nawī [Tumpat] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

- (a) jumlah perkataan/istilah Bahasa Kebangsaan yang dikatakan tiada padanan tepat dengan bahasa Inggeris di dalam Perlembagaan Persekutuan serta senaraikan istilah-istilah tersebut; dan
- (b) berapakah jumlah perundangan Persekutuan yang teks sahnya masih bahasa Inggeris dan apakah halangan untuk menjadikan teks perundangan tersebut menjadi sah dalam Bahasa Kebangsaan.

35. PR-1543-L31497

Dato' Seri Dr. Wan Azizah Dr. Wan Ismail [Bandar Tun Razak] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keberkesanan pelaksanaan Program Lestari Niaga terhadap penjaja di bahu jalan, kaki lima yang akan dipindahkan dengan lebih kondusif dan selamat.

36. PR-1543-L31007
Tuan Edwin anak Banta [Selangau] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan jumlah nelayan darat dan pengusaha perikanan air tawar di pedalaman Sarawak yang menerima bantuan Kerajaan serta strategi Kementerian untuk membangunkan industri ini secara komersial.
37. PR-1543-L32020
Tuan Lee Chuan How [Ipoh Timor] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan:
- (a) jumlah pelajar cemerlang yang mendapat semua A dalam STPM, Matrikulasi atau Asasi yang tidak mendapat kursus pilihan pertama mereka melalui UPU; dan
 - (b) bagaimana untuk tangani kebimbangan ini.
38. PR-1543-L32152
Tan Sri Dato' Haji Mahiaddin bin Haji Mohd. Yassin [Pagoh] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mekanisme pemantauan dan audit yang dijalankan agar setelah FELDA menguasai 95.29% saham FGV, kos operasi ladang dan pengurusan hasil tidak dibebankan kepada peneroka melalui caj tersembunyi atau pengurangan hak.
39. PR-1543-L31888
Tuan Ganabatirau A/L Veraman [Klang] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan mata pelajaran teras yang diguna pakai untuk mengira kriteria untuk memasuki kursus Perakaunan, Undang-undang, Kejuruteraan dan Perubatan di IPTA. Apakah langkah-langkah yang sedang diambil untuk memberikan pendedahan kepada pelajar-pelajar tentang kriteria kemasukan ini.
40. PR-1543-L32316
Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kasim [Arau] minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan:
- (a) bolehkah pihak Kementerian menjelaskan dengan terperinci prosedur serta garis masa penyelesaian isu bayaran insentif atlet (olahragawan/olahragawati) yang tertunggak; dan
 - (b) adakah Kementerian akan mewujudkan satu sistem untuk memastikan tiada atlet/jurulatih yang tercicir daripada pemberian insentif dan menerima tambahan insentif 100%.

41. PR-1543-L30844

Tuan Hassan bin Abdul Karim [Pasir Gudang] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah usaha yang dilakukan oleh Kementerian dalam memberi galakan dan sokongan kepada anak muda untuk terlibat dalam sektor pertanian moden memandangkan Laporan Banci Pertanian 2024 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia mendedahkan hampir separuh daripada petani di negara ini terdiri daripada golongan yang berusia 60 tahun ke atas.

42. PR-1543-L31588

Dato' Wira Dr. Ku Abd Rahman bin Ku Ismail [Kubang Pasu] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan:

- (a) apakah pencapaian Kementerian berhubung dengan keterjaminan makanan khususnya Indeks Keterjaminan makanan global (*Global Food Security Index*) atau GFSI bagi tahun 2022 hingga kini; dan
- (b) apakah strategi dan langkah Kementerian bagi mengurangkan import makanan yang kian meningkat setiap tahun.

43. PR-1543-L32393

Datuk Seri Panglima Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal [Semporna] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

- (a) adakah Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) bercadang meletakkan kesalahan menggunakan telefon bimbit di tempat mengundi di dalam pindaan Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954; dan
- (b) adakah SPR akan menetapkan telefon diletakkan di tempat yang disediakan sebelum menerima kertas undi berbanding ketika ini setelah menerima kertas undi.

44. PR-1543-L32354

Tuan Chong Zhemini [Kampar] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan jumlah aduan rasmi berhubung masalah dalam sistem UPU sepanjang lima tahun kebelakangan dan sama ada Kementerian mempunyai mekanisme rayuan yang lebih telus untuk pelajar.

45. PR-1543-L31638

Tuan Haji Manndzri bin Haji Nasib [Tenggara] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah matlamat utama Kerajaan dalam melaksanakan inisiatif *High Growth High Value* (HGHV) pertanian termasuklah sasaran peningkatan produktiviti, pendapatan pesawah dan pekebun kecil, penggunaan teknologi moden serta strategi untuk menjadikan sektor pertanian lebih berdaya saing di pasaran domestik dan antarabangsa.

46. PR-1543-L(5)00340

Puan Wong Shu Qi [Kluang] minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan bilangan pelajar diberikan pengecualian bayaran balik pinjaman PTPTN berikutan kelulusan ijazah sarjana muda kelas pertama bagi setiap tahun mulai 2016 serta jumlah amaun terlibat setiap tahun mengikut pecahan golongan B40, M40 dan T20.

[Pertanyaan di bawah PM 22(5)]

47. PR-1543-L31982

Datuk Wetrom bin Bahanda [Kota Marudu] minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan bagaimana projek jagung bijian akan dilaksanakan di daerah Kota Marudu dan apakah penglibatan masyarakat tempatan yang boleh digembleng bagi projek ini sebagai usaha menyokong ekonomi tempatan.

ATURAN URUSAN MESYUARAT DAN USUL-USUL

1. (D.R. 30/2025) Rang Undang-undang Perbekalan 2026 - **Menyambung semula perbahasan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-Undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang,"**
[28 Oktober 2025]

DAN

Usul dibuat oleh YAB Menteri Kewangan dan masalah dicadangkan :

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406], membuat ketetapan iaitu suatu jumlah wang sebanyak tidak lebih dari lapan puluh tiga bilion ringgit (RM83,000,000,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2026, dan bagi tujuan dan butiran Perbelanjaan Pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2026, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 12 Tahun 2025, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersestentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut.”

Menyambung semula perbahasan atas masalah [28 Oktober 2025]

2. (D.R.25/2025) Rang Undang-Undang Pembaharuan Semula Bandar 2025 – **Menyambung semula Perbahasan atas masalah “Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang”.** **Bacaan Kali Yang Kedua**
[28 Ogos 2025]

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

3. (D.R.19/2024) Rang Undang-Undang Mufti (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 2024. “

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

4. PR-1543-U(27)449

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memberi penekanan kepada melahirkan guru berkualiti dan program peningkatan kemahiran peringkat Prasekolah yang selari dalam agenda Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMK13).

Jumlah pendaftaran pelajar Prasekolah KPM (Kementerian Pendidikan Malaysia) pada tahun 2024 adalah 153,329 orang, dengan 80,971 murid di Tabika KEMAS, 15,889 murid di Tabika Perpaduan dan 216,212 murid di tabika swasta. Manakala, jumlah murid yang mendaftar untuk Tahun Satu bagi sesi persekolahan 2025/2026 di seluruh Malaysia adalah seramai 461,198 orang.

Dari sudut tenaga pengajar pula, jumlah guru Prasekolah di Malaysia, merangkumi sekolah awam dan swasta, adalah 45,340 orang pada tahun 2023. Daripada jumlah tersebut, seramai 36,827 orang adalah guru Prasekolah awam dimana KEMAS hanya mencatat 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah 62.76 peratus kelayakan minimum diploma. Bagi guru swasta pula adalah sebanyak 8,513 orang di mana mereka hanya mencapai 18.78 peratus memiliki kelayakan minimum Diploma.

Perkara ini bertepatan dengan laporan Bank Dunia bahawa lebih separuh daripada guru tidak memenuhi piawai serta syarat minimum Diploma dalam Pendidikan Awal Kanak-kanak (DPAKK) dan ini bakal merencatkan ekosistem pendidikan negara pada masa yang akan datang. Situasi ini menuntut langkah dan usaha Kerajaan agar memperkasakan kembali kualiti tenaga pengajar dan memberi program nilai tambah serta kemahiran berterusan kepada guru Prasekolah.

Adalah menjadi harapan agar perkara ini menjadi teras kepada Kerajaan untuk meneliti kembali bahawasanya guru yang berkualiti tinggi dapat melahirkan generasi anak bangsa yang bijaksana seterusnya dapat memperbaiki semula kedudukan *Programme for International Student Assessment* (PISA) Malaysia di mata dunia.”

[Menteri Pendidikan]

5. PR-1543-U(27)450

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperluaskan subsidi penjagaan anak di pusat penjagaan berdaftar serta memperkukuh kawalan keselamatan dan kualiti perkhidmatan bagi melindungi kanak-kanak daripada risiko penderaan. Inisiatif ini penting untuk mengurangkan beban berganda ibu bekerja, meningkatkan keyakinan ibu bapa terhadap pusat penjagaan serta memperkukuh penyertaan wanita dalam tenaga buruh negara.

Menurut World Economic Forum (2023), wanita di seluruh dunia melaksanakan hampir tiga kali lebih banyak kerja penjagaan tidak berbayar berbanding lelaki, yang mewujudkan “*double burden*” dalam kerjaya dan keluarga. Di Malaysia, laporan UNFPA (2023) mendedahkan bahawa 32.4% wanita berhenti bekerja kerana isu penjagaan anak dan sekiranya masalah ini diatasi, kadar penyertaan tenaga buruh wanita (LFPR) boleh meningkat sehingga 15%, setara dengan negara maju.

Oleh itu, World Bank (2024) menegaskan bahawa bagi setiap jam tambahan ibu perlu menjaga anak, peluang mereka menyertai tenaga kerja menurun sehingga 3%. Ketika ini, kadar penyertaan tenaga buruh wanita hanya sekitar 56%, jauh lebih rendah berbanding lelaki (83%). Kos penjagaan anak yang tinggi serta kebimbangan terhadap penderaan di pusat penjagaan menjadi antara penghalang utama.

Selain isu kos, kebimbangan terhadap keselamatan anak di taska berikutan kes penderaan yang dilaporkan juga menjadi faktor penghalang utama bagi ibu bekerja. Maka, Kerajaan wajar memperkenalkan mekanisme kawalan kualiti lebih ketat, latihan profesional wajib bagi pengasuh, pemantauan berkala, penggunaan teknologi seperti CCTV serta sistem aduan mesra ibu bapa.

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat menjamin kesejahteraan kanak-kanak, mengurangkan kebimbangan ibu bapa, dan dalam masa yang sama meningkatkan sumbangan wanita kepada pembangunan ekonomi negara seperti yang diazamkan dalam RMK13.”

[Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat]

6. PR-1543-U(27)451

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh kesiapsiagaan negara terhadap risiko gempa bumi walaupun Malaysia tidak berada di atas garisan plat tektonik utama. Sejak 2010, MetMalaysia merekodkan lebih 50 kejadian gempa bumi lemah di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, termasuk 10 kes dalam tempoh lima tahun terakhir yang dirasakan penduduk. Kejadian terbaru di Segamat pada 24 Ogos 2025 berukuran 4.1 magnitud, dengan gegaran susulan 2.8 di Yong Peng, menjejaskan kawasan berhampiran seperti Kluang, Batu Pahat, Melaka dan selatan Pahang. Walaupun tiada kemalangan jiwa, lebih 200 aduan gegaran direkodkan NADMA, menunjukkan kepanikan awam masih tinggi.

Artikel *Dealing with Earthquakes* oleh The Star (4 Sept 2025) menyatakan Malaysia kini tidak boleh lagi dianggap zon “bebas risiko”, kerana kajian menunjukkan garisan sesar aktif di Johor, Bukit Tinggi dan Ranau berpotensi melepaskan gegaran antara 5.0 hingga 6.0 magnitud. Pakar kejuruteraan awam turut menegaskan bahawa lebih 80% bangunan awam dibina sebelum 2010 tidak menepati piawaian Eurocode 8 tahan gempa. Situasi ini menuntut perubahan dasar segera, termasuk penggunaan teknologi baharu seperti Kecerdasan Buatan (AI) untuk sistem amaran awal, penempatan lebih banyak stesen seismik (ketika ini hanya 30 di seluruh negara, berbanding lebih 100 di negara jiran seperti Indonesia), serta pemetaan stratifikasi tanah bandar utama.

Pada masa yang sama, Dewan ini menggesa agar mempertingkatkan kerjasama saintifik dan teknikal dengan ASEAN, khususnya di bawah AHA Centre dan AADMER, untuk memantapkan pemantauan bersama, pemetaan rentas sempadan, serta perkongsian data seismik serantau. Pada masa yang sama, hasil penyelidikan MOSTI perlu diterjemahkan kepada program kesedaran awam, pendidikan sekolah, dan latihan komuniti agar rakyat lebih bersedia menghadapi ancaman alam.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sekadar melindungi nyawa dan harta rakyat tetapi turut mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai pelopor diplomasi bencana dan iklim di rantau ASEAN, memperkukuh keselamatan negara dan memacu ekonomi tahan lasak demi generasi akan datang.”

[Menteri Sumber Asli dan Kelestarian Alam]

7. PR-1543-U(27)452

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memperkukuh pelaksanaan pindaan Akta Kesatuan Sekerja 1959 (Pindaan 2024) dengan langkah tambahan yang lebih progresif, selaras dengan Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa (ILO) No. 87 mengenai Kebebasan Bersatu dan Perlindungan Hak untuk Berorganisasi serta Konvensyen No. 98 mengenai Hak untuk Berunding Secara Kolektif.

Mengikut data daripada Jabatan Hal Ehwal Kesatuan Sekerja (JHEKS), sehingga tahun 2024, Malaysia merekodkan sebanyak 762 kesatuan sekerja dengan keanggotaan seramai 1,038,435 orang, iaitu hanya sekitar 6% daripada tenaga buruh aktif. Walaupun terdapat sedikit peningkatan sejak 2019, kadar ini masih jauh lebih rendah berbanding negara lain seperti Korea Selatan (13.1%), Indonesia (12%), Australia (12.5%), apatah lagi Sweden (65%).

Pindaan 2024 yang menghapuskan sekatan sektor dan membolehkan pekerja dari pelbagai industri menubuhkan kesatuan bersama adalah langkah positif. Namun, realitinya penyertaan pekerja dalam kesatuan sekerja masih terhad disebabkan oleh beberapa faktor utama, termasuk proses organisasi yang mencabar, khususnya bagi pekerja dalam sektor gig, kontrak jangka pendek dan pekerjaan tidak formal; tahap kesedaran yang rendah mengenai manfaat penyertaan dalam kesatuan; persepsi negatif serta halangan tidak rasmi daripada sesetengah majikan; serta sifat pekerjaan moden yang semakin berpecah-pecah seperti *freelance*, kontrak projek dan pekerjaan digital.

Oleh itu, Kerajaan digesa memperkenalkan insentif fiskal kepada majikan yang mengiktiraf kesatuan sekerja serta membangunkan platform digital kesatuan bagi memudahkan pendaftaran, komunikasi dan rundingan kolektif, khususnya melibatkan pekerja *gig*, kontrak dan bebas (*freelance*).

Adalah menjadi harapan agar langkah ini dapat mengukuhkan kuasa rundingan pekerja, memperluas perlindungan sosial, serta menjadikan kesatuan sekerja sebagai rakan strategik penting dalam membina pasaran buruh yang lebih inklusif, progresif dan mampan, selaras dengan aspirasi RMK13 dan agenda pembangunan negara.”

[Menteri Sumber Manusia]

8. PR-1543-U(27)453

Dato' Indera Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memperkukuh ketahanan siber negara sebagai agenda keselamatan, ekonomi dan diplomasi digital yang berwibawa. Walaupun Akta Keselamatan Siber 2024 (Akta 854) telah berkuat kuasa, tahap serangan digital yang kian meningkat menuntut tindakan menyeluruh yang bukan sahaja bersifat teknikal, tetapi juga membina keyakinan rakyat dan mengukuhkan kedudukan Malaysia di peringkat serantau.

MyCERT merekodkan 1,657 insiden siber pada suku pertama 2025, dengan 68% melibatkan *phishing* dan penipuan kewangan, manakala kebocoran data meningkat 29%. Sepanjang tahun 2024 sahaja, lebih 6,000 insiden dilaporkan dengan kerugian kewangan melebihi RM1.2 bilion. Sektor kewangan, e-dagang, telekomunikasi, kesihatan, pendidikan dan agensi awam menjadi sasaran utama, sekali gus menguji daya tahan ekonomi serta keyakinan rakyat terhadap perkhidmatan digital negara.

Sehubungan itu, Kerajaan digesa menubuhkan Jawatankuasa Tetap Parlimen mengenai Keselamatan Siber dan *Cyber Range Nasional* sebagai wadah latihan serta simulasi serangan. Dana Pemulihan Mangsa Jenayah Siber perlu diwujudkan demi melindungi rakyat, bersama Kempen *Nasional Cyber Hygiene* dan modul literasi siber dalam pendidikan. Undang-undang perlu diperkukuh melalui notifikasi kebocoran data mandatori 72 jam dan penalti berperingkat terhadap kecuai. Pada masa yang sama, Malaysia seharusnya mempertimbangkan aspek *ASEAN Cyber Threat Intelligence Sharing Network* sebagai negara peneraju serta memperkukuh kerjasama dengan EU, Singapura, Korea Selatan dan Jepun. Modal insan pula sebaiknya dibangunkan melalui biasiswa TVET siber, hackathon nasional dan *Task Force AI & Emerging Cyber Threats*.

Adalah menjadi harapan bahawa usaha ini bukan sahaja melindungi rakyat daripada kerugian digital, tetapi turut memperkukuh kepercayaan awam, membina citra Malaysia sebagai peneraju diplomasi digital ASEAN, serta memastikan pembangunan negara yang berdaya tahan, inklusif dan berwibawa demi generasi akan datang.”

[Perdana Menteri]

9. PR-1543-U(27)454

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menjalankan penelitian yang lebih holistik dan mendalam bagi mewujudkan badan pemantau bebas terhadap keberkesanan pelaksanaan pelan perancangan jangka panjang terutama pembangunan sektor pertanian dan agroindustri negara supaya selari dengan National Agrofood Policy 2021-2030 (NAP 2.0).

Isu keterjaminan makanan bukan satu perkara baharu, namun Kerajaan masih belum memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber asli negara. Malaysia terus bergantung pada import untuk menampung permintaan domestik, sementara peluasan skop Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) pula berpotensi melonjakkan kos makanan haiwan ternakan, sekali gus menekan harga daging dan produk berkaitan.

Ketika negara masih sangat bergantung pada import makanan asas, peluasan skop SST yang dijangka menaikkan kos amat membebankan dan menambah keresahan rakyat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan wajar merangka strategi menyeluruh dan berkesan untuk mengurangkan kebergantungan import makanan sambil memanfaatkan sepenuhnya kekayaan sumber alam negara bagi memenuhi permintaan domestik.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

10. PR-1543-U(27)455

Dato' Seri Dr. Wee Jeck Seng [Tanjung Piai] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk melaksanakan pendekatan yang lebih strategik, menyeluruh dan bersepadu dalam membuat pelan perancangan jangka panjang bagi mengatasi isu perlindungan sosial bagi warga emas.

Malaysia yang dijangka akan menjadi negara menua menjelang 2030, di mana negara akan menghadapi peningkatan bilangan warga emas dan beban penjagaan juga akan meningkat. Ditambah dengan struktur pelaksanaan dasar warga emas hari ini bersifat silo iaitu National Policy for Older Persons (NPOP 2011) dilihat tidak memberikan peruntukan khusus dan pelaksanaannya disalur menerusi pelbagai Kementerian tanpa koordinasi berpusat.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan perlu mengambil pendekatan strategi yang lebih serius dan mendalam dalam membuat perancangan jangka panjang bagi warga emas ini bagi memastikan penyediaan kemudahan, infrastruktur dan perancangan kewangan yang jelas agar perlindungan sosial warga emas terjamin dan mampan.”

[Menteri Ekonomi]

11. PR-1543-U(27)456

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk memastikan bahawa kepentingan pelajar Malaysia, khususnya lepasan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) yang taraf akademiknya setaraf dengan A-Level, mesti sentiasa diberi keutamaan serta pertimbangan sewajarnya berdasarkan kelayakan merit dalam dasar kemasukan ke Universiti Awam (UA) sehingga satu Suruhanjaya Siasatan Diraja (RCI) ditubuhkan bagi menyiasat dakwaan kekurangan kuota di UA bagi subjek kritikal, kesan dasar Saluran Terbuka terhadap prinsip meritokrasi serta isu ketelusan dan keadilan sosial dalam sistem pendidikan tinggi negara.

Sejak dasar Saluran Terbuka diperkenalkan, semakin ramai pelajar tempatan yang cemerlang termasuk lepasan STPM khususnya tidak ditawarkan tempat bagi mengikuti kursus kritikal seperti Perubatan, Pergigian, Farmasi, Undang-Undang, Kejuruteraan dan Perakaunan melalui saluran UPU. Sebaliknya, mereka hanya ditawarkan tempat melalui Saluran Terbuka dengan kadar yuran yang jauh lebih tinggi, tanpa wujudnya mekanisme rayuan yang telus. Keadaan ini bukan sahaja menekan kewangan keluarga B40 dan M40, malah menafikan peluang pelajar cemerlang untuk mendapatkan akses pendidikan bersubsidi dan ruang pembelajaran yang adil dan telus.

Pihak UA pula mendakwa kekurangan dana Kerajaan sehingga terdorong mengutamakan Saluran Terbuka sebagai sumber penjana pendapatan. Namun, sebagai institusi yang dibiayai oleh wang rakyat tidak seharusnya menggantikan tempat bersubsidi dengan laluan komersial. Jika keadaan ini dibiarkan berterusan, ia akan menyerupai satu bentuk penswastan senyap terhadap pendidikan tinggi awam, sekali gus menghakis peranan asal UA sebagai pemangkin mobiliti sosial rakyat.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar Kerajaan mengehadkan kemasukan pelajar melalui Saluran Terbuka dan mengutamakan pengambilan Saluran Perdana serta membentangkan kepada Parlimen data lengkap mengenai jumlah pengambilan pelajar melalui sistem UPUonline dan Saluran Terbuka sejak dasar ini diperkenalkan, termasuk pecahan kursus kritikal, kelayakan akademik, terutamanya STPM yang setaraf A-Level serta latar belakang sosioekonomi pelajar.

Hanya dengan dasar yang benar-benar telus, berpaksikan merit sebenar dan dipantau secara berkala, keyakinan rakyat terhadap sistem pendidikan tinggi awam dapat dipulihkan dan diperkukuh demi memastikan keadilan dan kelestarian bagi generasi akan datang.”

[Menteri Pendidikan Tinggi]

12. PR-1543-U(27)457

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk segera mengkaji secara terperinci mekanisme pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 sehingga semua aspek teknikal, data dan operasi disemak, diuji serta diperbetulkan dengan teliti.

Kerajaan tidak seharusnya tergesa-gesa melaksanakan dasar ini tanpa ketelusan dan kesiapsiagaan teknikal sepenuhnya kerana ia berisiko menimbulkan gangguan operasi, ketidakadilan kepada pengguna serta tekanan kewangan kepada pengusaha kecil khususnya stesen minyak di kawasan luar bandar.

Dewan Rakyat ini juga mengambil maklum situasi semasa dengan ketidakcekapan sistem teknikal dalam pelaksanaan bantuan kewangan tambahan SARA ataupun MyKasih yang telah menyebabkan sistem tergendala dan penerima dipaksa membayar tunai. Hal ini membuktikan bahawa risiko yang sama boleh berlaku dalam pelaksanaan subsidi petrol, sekali gus menjejaskan keadilan di kaunter pam.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini mendesak Kerajaan memberikan jaminan bahawa pelaksanaan rasionalisasi subsidi petrol RON95 benar-benar berpaksikan prinsip keadilan sosial, ketepatan data dan ketelusan mekanisme, serta memastikan rakyat dan pengusaha kecil tidak dijadikan bahan ujian bagi dasar nasional ini.”

[Menteri Kewangan]

13. PR-1543-U(27)458

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menyemak semula Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (AKM 1998), khususnya Seksyen 233, bagi memastikan penguatkuasaan undang-undang ini dilaksanakan secara telus, konsisten dan bebas daripada campur tangan politik.

Seksyen 233 yang berkaitan dengan “penggunaan tidak wajar kemudahan rangkaian” sering disiasat dengan alasan yang terlalu longgar. Tafsiran terhadap istilah seperti “menyakitkan hati”, “mengancam” atau “tidak senonoh” adalah terlalu subjektif sehingga membuka ruang kepada tafsiran politik, bukannya berlandaskan prinsip undang-undang yang jelas.

Sehubungan itu, timbul persoalan sama ada AKM 1998 benar-benar digunakan untuk melindungi rakyat daripada jenayah siber dan kandungan berbahaya, atau telah diperalatkan sebagai senjata politik untuk membungkam suara yang tidak sehaluan. Situasi ini menimbulkan persepsi bahawa kebebasan bersuara hanyalah simbol kosong apabila undang-undang dijadikan alat menekan rakyat.

Justeru, hanya melalui pembaharuan undang-undang dan penguatkuasaan yang telus dan adil, keyakinan rakyat terhadap AKM 1998 dapat dipulihkan, sekali gus menjamin kebebasan bersuara kekal terpelihara sebagai roh sebenar kemerdekaan negara.”

[Menteri Komunikasi]

14. PR-1543-U(27)459

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menggantung pelaksanaan Akta Pembaharuan Semula Bandar (URA) sehingga satu proses semakan menyeluruh dijalankan terhadap ambang persetujuan yang ditetapkan, mekanisme perlindungan kepada pemilik minoriti, serta keselarasan dasar pembangunan semula dengan pelan fizikal bandar yang ditadbir oleh pihak berkuasa tempatan (PBT).

Pelaksanaan URA telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan pemilik hartanah strata, khususnya golongan B40 dan M40 yang menghuni pangsapuri lama dan unit kos rendah. Antara isu paling kontroversi ialah kadar ambang persetujuan yang ditetapkan iaitu 80% bagi bangunan sama ada melebihi mahupun kurang daripada 30 tahun, berbanding keperluan sedia ada yang menuntut 100% persetujuan untuk sebarang pembangunan semula. Ini menimbulkan persoalan sama ada pemilik minoriti yang tidak bersetuju boleh dilucutkan hak milik mereka walaupun secara sah masih memiliki unit masing-masing.

Lebih membimbangkan, pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata dikatakan bakal membolehkan pemindahan hak milik secara automatik kepada pemaju sekiranya ambang persetujuan dicapai. Tanpa mekanisme rayuan, akses semakan kehakiman yang mudah serta perlindungan undang-undang kepada pemilik minoriti, dasar ini boleh dimanipulasi untuk menekan pemilik kecil yang tidak mempunyai keupayaan perundangan untuk mempertahankan hak mereka.

Isu ini turut menyentuh soal keselarasan dasar antara agensi Kerajaan. URA berada di bawah Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan (KPKT), manakala pembangunan fizikal bandar seperti Kuala Lumpur ditadbir oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) di bawah Jabatan Perdana Menteri. Sehingga kini, tiada penjelasan diberikan berhubung bagaimana keputusan pembangunan semula yang diluluskan melalui URA akan disepadukan dengan pelan struktur dan Rancangan Tempatan sedia ada. Ini menimbulkan risiko pertindihan atau percanggahan dasar yang akhirnya boleh menjejaskan infrastruktur awam dan menambah kesesakan tanpa pelan mitigasi yang jelas.

Oleh itu, Dewan ini menuntut agar pelaksanaan URA ditangguhkan serta-merta, sementara satu proses libat urus menyeluruh diadakan melibatkan pemilik strata, badan pengurusan bangunan, PBT dan peguam hartanah. Kerajaan juga perlu menyemak kembali semua pindaan terhadap Akta Hakmilik Strata yang berkaitan dan memastikan tidak berlaku penghakisan hak pemilikan sah rakyat atas nama pembangunan semula. Apa-apa reformasi undang-undang yang memberi kesan kepada ribuan rakyat biasa mestilah berpaksikan prinsip perlindungan, bukan paksaan.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

15. PR-1543-U(27)460

Dato' Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong [Ayer Hitam] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk menilai semula pelaksanaan inisiatif Rakan KKM yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dengan memastikan ia tidak menghakis prinsip asas kesihatan awam negara yang berteraskan akses saksama, layanan adil dan kos mesra rakyat.

Pelaksanaan inisiatif Rakan KKM telah menimbulkan kebimbangan serius dalam kalangan masyarakat. Sebarang pembaharuan dalam sistem kesihatan awam seharusnya tidak boleh mewujudkan dua kelas perkhidmatan yang membezakan rakyat berdasarkan kemampuan membayar sekali gus menafikan hak pesakit marhaen untuk mendapat layanan sama rata di hospital Kerajaan.

Lebih membimbangkan, pelaksanaan inisiatif ini berisiko mengalihkan tenaga pakar, peralatan dan sumber hospital awam bagi memenuhi perkhidmatan *premium economy* sehingga menjejaskan keberkesanan rawatan asas rakyat. Justeru, mekanisme pemantauan yang telus dan bebas perlu diwujudkan bagi menilai masa menunggu pesakit awam sebelum dan selepas pelaksanaan Rakan KKM dengan laporan berkala dibentangkan kepada Parlimen.

Sehubungan itu, Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan agar tidak memperdagangkan sistem perkhidmatan awam serta memberi penjelasan menyeluruh sama ada Rakan KKM benar-benar memperkukuh sistem kesihatan awam atau sekadar solusi sementara yang mengundang risiko diskriminasi dan sistem dua darjat. Hanya dengan ketelusan, jaminan keadilan dan pengawasan berkala, keyakinan rakyat terhadap kesihatan awam dapat dipelihara sebagai amanah negara.”

[Menteri Kesihatan]

16. PR-1543-U(27)461

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mewujudkan pusat benih padi khusus di kawasan utara khususnya di Arau, Perlis bagi membekalkan benih-benih padi yang bermutu tinggi dan membolehkan penyelidikan yang agresif dibuat bagi menghasilkan benih padi baharu di samping menyelesaikan masalah ketidakcukupan benih padi di pasaran. Pusat benih padi adalah penting untuk mengumpul benih padi yang lebih berdaya komersial, lebih berdaya tahan iklim (*climate resistant*) dan sesuai dengan cuaca di kawasan utara Semenanjung Malaysia.

Pusat ini juga boleh berperanan menjalankan kajian di peringkat serantau dan melibatkan penyelidik daripada negara-negara jiran seperti Thailand, Indonesia dan Myanmar yang mempunyai tanaman baka padi yang berdaya komersial tinggi.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

17. PR-1543-U(27)462

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif dalam menangani kes penderaan kanak-kanak yang berlarutan dan sehingga kini belum ada penyelesaian tuntas. Statistik Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menunjukkan sehingga November 2023, kira-kira 1,069 kes penderaan kanak-kanak dilaporkan yang disebabkan oleh kecuaian ibu bapa dan penjaga.

Kanak-kanak adalah masa depan negara. Usaha menangani isu pengabaian dan penderaan kanak-kanak yang dilihat membimbangkan perlu ditangani secara menyeluruh dan membabitkan pelbagai pihak. Kes penderaan dalam kalangan kanak-kanak belum tamat dan berkali-kali berlaku. Maka memohon perhatian sewajarnya.

Lantaran itu, pihak Kerajaan wajar menangani lantas menghentikan kitaran dera ini dengan sebuah target ‘Dera Sifar’ menerusi langkah-langkah proaktif seperti mewajibkan kursus penjagaan anak, mewujudkan sistem pemantauan berkala serta meneliti semula undang-undang serta garis panduan yang berkaitan. Perkhidmatan dalam hal membabitkan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan kanak-kanak perlu diperkukuh dan direalisasikan. Memohon pihak Kerajaan mengambil tindakan dengan kadar segera.”

[Menteri Dalam Negeri]

18. PR-1543-U(27)463

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menubuhkan badan siasatan bebas bagi mengenal pasti secara terperinci punca utama yang menyebabkan kekurangan bekalan makanan asas seperti beras tempatan, ayam dan telur ayam di pasaran.

Perancangan penyelesaian jangka pendek, perancangan jangka panjang yang komprehensif serta penguatkuasaan yang lebih ‘keras’ terhadap golongan kartel orang tengah antara faktor pengukuhan daya pengeluaran bekalan makanan. Rakyat baik dari kalangan pengguna mahupun pengusaha restoran kecil masih mengeluh dengan permasalahan ini yang menyebabkan kenaikan harga bekalan makanan.

Kerajaan tidak seharusnya melepaskan tanggungjawab menjaga keterjaminan bekalan makanan kepada pengguna sebagai *end user* mahupun menyarankan penyelesaian jalan mudah seperti menambah import makanan tetapi perlu mencari penyelesaian sepanjang rangkaian jaringan bekalan bahan makanan mentah bagi memastikan keterjaminan makanan (*food security*).”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

19. PR-1543-U(27)464

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya mengkaji semula peruntukan khas yang boleh diberikan kepada pekebun kecil, penternak dan nelayan yang terjejas akibat situasi iklim yang tidak menentu serta kenaikan harga barang. Kerosakan tanaman dan kematian ternakan seringkali mendatangkan kerugian besar hingga kepada jutaan ringgit setiap kali berlaku bencana alam.

Dengan situasi semasa ekonomi negara yang tidak stabil juga secara tidak langsung akan memberi tekanan kepada kos sara hidup pekebun kecil, penternak dan nelayan yang kebanyakannya bergantung harap sumber pendapatan tersebut sahaja. Maka pemberian peruntukan khas ini dapat menambah baik kehidupan mereka.”

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

20. PR-1543-U(27)465

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya menyegerakan pembinaan dan baik pulih tembok sempadan Malaysia-Thailand supaya merangkumi keseluruhan perbatasan dari Perlis hingga Kelantan dan menyediakan suatu pelan tindakan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand. Sempadan Malaysia-Thailand adalah sepanjang kira-kira 656 km namun hanya 111 km sahaja yang berpagar. Sebahagian tembok sempadan antara Malaysia dan Thailand di sepanjang Laluan Keselamatan dan Pembangunan (KESBAN) dilihat sudah usang manakala peralatan kamera litar tertutup (CCTV) dan alat pengimbas perlu ditambah, dibaik pulih dan dinaik taraf dengan teknologi terkini seperti penggunaan dron.

Beberapa insiden pada masa lalu seperti kes tembakan ke atas pasukan keselamatan negara dan bermaharajalelanya sindiket pemerdagangan manusia seperti yang berlaku di insiden Wang Kelian serta penyeludupan barangan termasuk dadah dan senjata menunjukkan betapa kritikalnya keperluan untuk meningkatkan tahap keselamatan di perbatasan.

Kerajaan Malaysia sebelum ini telah memberikan komitmen untuk membina tembok sempadan tersebut tetapi sehingga terkini masih tiada pelan pembangunan komprehensif dan terperinci yang diumumkan. Mohon pihak Kerajaan memandang serius perkara ini dengan menyegerakan pembangunan tembok sempadan Malaysia-Thailand secara menyeluruh dan memastikan suatu pelan komprehensif merangkumi semua agensi Kerajaan bagi kawalan sempadan Malaysia-Thailand agar benar-benar berkesan menjamin keselamatan perbatasan negara.”

[Perdana Menteri]

21. PR-1543-U(27)466

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan supaya agihan peruntukan pembangunan dan pelaksanaan projek pembangunan di peringkat negeri diberikan mengikut keutamaan dan keperluan Kerajaan Negeri. Berdasarkan pelan RMKe-12, enam negeri kurang membangun akan terus diberi keutamaan dengan agihan sekurang-kurangnya 50% daripada keseluruhan peruntukan Perbelanjaan Pembangunan Asas Persekutuan.

Namun begitu, terdapat beberapa projek yang diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan tidak mengambil kira cadangan dan hasrat Kerajaan Negeri khususnya di Perlis untuk mempelbagaikan fungsi sesuatu projek sedangkan Kerajaan Negeri mempunyai dasar serta hala tuju yang telah mengambil kira pelbagai keperluan dan kehendak semasa

serta pada masa hadapan. Misalnya, Projek Lencongan Banjir Barat Timah Tasoh yang telah dilaksanakan pada tahun 2015, di mana dalam pembinaan terowong banjir terdapat skop pembinaan pada item pencahayaan di dalam terowong berjumlah RM300 ribu.

Namun, skop berkenaan telah dikeluarkan atas alasan penjimatan. JPS Perlis selaku pelaksana projek telah membangkitkan perkara ini supaya dikekalkan atas faktor keselamatan dan memudahkan kerja pemantauan serta penyelenggaraan di dalam terowong di masa hadapan. Akan tetapi, ianya masih tetap dikeluarkan daripada skop asal projek.”

[Menteri Ekonomi]

22. PR-1543-U(27)467

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini meggesa Kerajaan supaya mengkaji dan merancang satu inisiatif khas bagi memastikan setiap rakyat dan keluarga Malaysia terutamanya dari golongan B40 dan M40 mampu memiliki kediaman pertama dengan menyediakan rumah mampu milik berharga RM200,000 dan ke bawah baik di luar dan di dalam bandar. Kerajaan tidak boleh hanya memperkenalkan inisiatif yang hanya sekadar ‘rebranding’ daripada Kerajaan sebelum ini kerana perubahan yang besar perlu dilakukan bagi mendepani kenaikan kos pembinaan disebabkan kenaikan harga barang binaan.

Dasar Perumahan Negara (2018-2025) sendiri memperakui bahawa isu kemampuan memiliki rumah semakin ketara di kalangan rakyat dan impak kenaikan harga rumah yang mendadak turut dirasai golongan M40 selain B40. Inisiatif khas untuk menyediakan kemudahan rumah pertama pada harga di bawah RM200,000 dan ke bawah ini hendaklah dijadikan salah satu sasaran kajian semula Dasar Perumahan Negara dan memerlukan input dari pelbagai agensi dan Kementerian serta pihak bukan Kerajaan dan bukan dari satu Kementerian sahaja.

Isu kemampuan memiliki rumah pertama jika tidak ditangani akan mewujudkan generasi rakyat yang sentiasa menyewa tanpa mendapat peluang memiliki perumahan sendiri. Golongan generasi ini juga akan terus menjadi mangsa kepada harga hartanah yang melambung akibat spekulasi hartanah dan tanpa kawalan harga sehingga menjadikan harga di luar kemampuan sebenar golongan M40 dan B40.”

[Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan]

23. PR-1543-U(27)468

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan bersikap adil dalam mengamalkan kebebasan media di Malaysia. Kerajaan tidak seharusnya menjadikan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) sebagai alat politik untuk menyekat mana-mana isi kandungan media yang tidak ‘pro’ Kerajaan atau tidak sependapat dengan Kerajaan. YAB Perdana Menteri yang memerintah Kerajaan pada masa ini telah berikrar dalam manifestonya untuk memastikan hak kebebasan bersuara dan melindungi kebebasan media.

Namun, keadaan sebaliknya berlaku selepas beberapa bulan beliau membentuk Kerajaan. Lebih mendukacitakan, kebebasan media yang diwar-warkan Kerajaan hanyalah terhad kepada ‘pro’ Kerajaan sahaja, manakala parti pembangkang secara halus dikenakan sekatan kepada akses media. Mana-mana media rasmi Kerajaan mahupun swasta tidak diberi kebenaran untuk menyiarkan berita mengenai parti pembangkang mahupun pihak yang menentang Kerajaan.

Oleh yang demikian, Kerajaan digesa supaya berlaku adil dalam menyalurkan maklumat kepada rakyat. Tindakan ini adalah penting untuk memastikan hak kebebasan media tidak dicabul sewenang-wenangnya oleh pihak-pihak tertentu.”

[Menteri Komunikasi]

24. PR-1543-U(27)469

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan mengkaji semula kawasan masuk dan keluar sempadan Malaysia-Thailand di Wang Kelian, Perlis. Sebelum ini, penduduk kedua-dua negara boleh menikmati kemudahan bergerak sehingga dua kilometer tanpa menggunakan pasport atau pas sempadan pada hari minggu.

Kuat kuasa itu pernah dibuat bermula tahun 1993 hingga 2015. Akan tetapi, penarikan semula kemudahan kebebasan bergerak ini telah dibuat pada tahun 2015 kerana penemuan rangka manusia mangsa sindiket pemerdagangan manusia yang dipercayai etnik Rohingya. Susulan itu, Wang Kelian menjadi pekan mati hingga kini. Kerajaan Negeri Perlis cuba membangunkan semula kawasan pelancongan di Wang Kelian, namun ianya tidak semeriah dahulu.

Justeru itu, Kerajaan diharapkan dapat mengkaji dan mempertimbangkan semula untuk memberi kemudahan bergerak di antara kedua-dua negara seperti sebelum ini. Dengan kemudahan tersebut, ianya akan dapat menjana semula perkembangan ekonomi khususnya buat penduduk tempatan yang sebelum ini amat rancak sebelum ditutup sepenuhnya pada tahun 2015. Semasa adanya '*free flow*' ini, Wang Kelian merupakan satu destinasi pelancongan yang amat meriah dan telah memberi ruang kepada peniaga-peniaga kecil di Perlis dan juga Selatan Thailand menambahkan pendapatan mereka."

[Menteri Dalam Negeri]

25. PR-1543-U(27)470

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan mengkaji semula dasar sedia ada yang berkaitan warisan arkeologi negara dan merangka satu pelan tindakan khusus bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan. Penemuan-penemuan arkeologi seperti artifak tembikar, seramik, lukisan purba, rangka manusia purba dan lain-lain artifak amat penting untuk dihayati dan dipelajari kerana data yang dihasilkan dapat membantu merungkai persoalan-persoalan tentang perkembangan hidup dan tamadun manusia silam.

Malahan, ia juga boleh dijadikan sebagai salah satu sumber rujukan pensejarahan negara yang utama. Akan tetapi masih banyak lagi tapak-tapak penemuan arkeologi yang ditemukan tidak dikaji sepenuhnya kerana beberapa faktor terutamanya kekangan kewangan hingga menyebabkan kebanyakan tapak tersebut ditinggalkan tanpa sebarang kajian menyeluruh mahupun pemeliharaan khusus.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) wajar mengkaji dan merangka satu pelan tindakan bagi memartabatkan warisan arkeologi negara yang ditemukan supaya tapak-tapak arkeologi tersebut dapat dijadikan sebagai subjek kebanggaan dan identiti negara yang berbilang kaum dan agama yang boleh dihayati dan diambil iktibar.

MOTAC amnya boleh mengambil contoh kerangka tindakan daripada negara lain seperti China, Korea, Jepun dan Turki tentang kaedah-kaedah kajian, pemeliharaan dan pemuliharaan yang telah mereka berjaya lakukan melalui kerjasama strategik antara negara.

Hal ini juga sekaligus akan dapat menangani isu kemerosotan minat generasi muda terhadap sejarah kerana generasi ini dilihat lebih cenderung untuk mengikuti perkembangan teknologi digital dan hiburan. Pembentukan generasi muda yang bakal menjadi pemimpin negara amat penting melalui pendekatan sejarah ini agar semangat kenegaraan atau cinta akan negara itu dapat dipupuk sebaiknya."

[Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya]

26. PR-1543-U(27)471

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan menyegerakan kelulusan dan penyaluran peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan terutamanya melibatkan penurapan tar di jalan-jalan yang menghubungkan laluan ke perkampungan Orang Asli dan memperbanyakkan pemasangan lampu jalan di Nenggiri, Kelantan.

Dalam Pilihan Raya Kecil (PRK) Dun Nenggiri baru-baru ini, pihak Kerajaan telah mengetahui bahawa kawasan tersebut memerlukan peruntukan pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang menyeluruh khususnya di kawasan perkampungan Orang Asli seperti Pos Gob, Pos Tohoi, Pos Simpor dan Pos Pasik.

Oleh hal yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) wajar mengambil perhatian dan tindakan segera terhadap kekurangan infrastruktur dan kemudahan di kawasan perkampungan Orang Asli di Nenggiri, Kelantan kerana mereka juga adalah sebahagian daripada rakyat negara ini yang mempunyai hak untuk menikmati segala kemudahan yang disediakan Kerajaan.”

[Menteri Kemajuan Desa dan Wilayah]

27. PR-1543-U(27)472

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran royalti petroleum kepada Negeri Terengganu dan Negeri Kelantan sebagai komitmen dalam memastikan pengagihan hasil petroleum yang adil dan saksama.”

[Menteri Kewangan]

28. PR-1543-U(27)473

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan pembayaran Wang Ehsan kepada negeri-negeri di bawah pentadbiran Pembangkang. Pembangunan seimbang antara wilayah amat penting agar rakyat menikmati kemudahan infrastruktur dan kemudahan yang setara. Bantuan Wang Ehsan ini akan dapat membantu negeri-negeri tersebut melaksanakan agenda pembangunan dan kesejahteraan rakyat amnya.”

[Menteri Kewangan]

29. PR-1543-U(27)474

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan sepenuh perhatian kepada Beting Patinggi Ali yang juga dikenali sebagai Luconia Shoals, terletak di perairan Sarawak dan merupakan sebahagian daripada Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Isu pencerobohan oleh kapal dan pesawat asing terutamanya dari China telah menjadi persoalan rakyat memandangkan ia berkaitan dengan kedaulatan negara dan kepentingan awam. Sejak tahun 2013, Malaysia telah melaporkan pencerobohan berulang oleh kapal Pengawal Pantai China (CCG) di kawasan ini. Tuntutan China terhadap Beting Patinggi Ali dianggap tidak berasas kerana lokasi geografi kawasan tersebut yang lebih dekat dengan pantai Malaysia (84 batu nautika dari Miri) berbanding dengan tanah besar China (lebih 1080 batu nautika).

Walaupun Malaysia menganggap Beting Patinggi Ali sebagai miliknya, Kerajaan masih berpendirian terdapat tuntutan bertindih dengan China. China “mengklaim” sebagian besar wilayah di Laut China Selatan berdasarkan garis sembilan dash yang mereka tetapkan, yang telah ditolak oleh Mahkamah Permahan Tetap (PCA) pada tahun 2016. Keputusan PCA ini memberikan Malaysia posisi yang lebih kuat untuk menegaskan haknya di kawasan tersebut.

Untuk memastikan kedaulatan ke atas Beting Patinggi Ali, Malaysia perlu meningkatkan lagi kehadiran aset ketenteraan di kawasan tersebut bagi mengukuhkan tuntutan negara terhadap pulau tersebut dan mempergiatkan keberadaan Malaysia di pulau berkenaan. Mohon Kerajaan untuk lebih tegas dalam pendiriannya di mana isu Beting Patinggi Ali adalah hak mutlak Malaysia sepertimana termaktub dalam Konvensi Bangsa-Bangsa Bersatu tentang Hukum Laut (UNCLOS) dan bukannya tuntutan bertindih dengan mana-mana negara asing.”

[Menteri Pertahanan]

30. PR-1543-U(27)475

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberikan hak royalti kepada negeri Kelantan yang tidak dibayar oleh Kerajaan Persekutuan sering kali menjadi perdebatan hangat, terutamanya berkaitan dengan alasan "lebih 3 batu nautika". Kelantan, sebagai salah satu negeri pengeluar minyak di Malaysia, telah lama menuntut hak royalti minyak yang sepatutnya diterima. Namun, Kerajaan Persekutuan berpendapat bahawa Kelantan tidak layak menerima royalti tersebut kerana kedudukan telaga minyak yang terletak lebih dari tiga batu nautika dari pesisir pantai negeri tersebut.

Kerajaan Persekutuan perlu menyemak atau meminda kembali istilah "tiga batu nautika" yang tidak pernah dinyatakan dalam perjanjian asal dengan Petronas Berpendapat bahawa Akta 144 tidak menetapkan jarak tertentu untuk hak milik telaga minyak. Tambahan lagi, Telaga minyak yang dimiliki Kelantan terletak kira-kira 80 batu nautika dari pesisir pantai dan terdapat dakwaan bahawa telaga-telaga ini berada dalam kawasan yang dipertikaikan antara Kelantan dan Terengganu. Ini menimbulkan persoalan mengenai keadilan dan keseragaman dalam pembayaran royalti, terutama apabila negeri-negeri lain seperti Terengganu menerima royalti walaupun telaga mereka juga terletak jauh dari pantai.

Dicadangkan penubuhan jawatankuasa bebas yang terdiri daripada wakil Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan dan pakar undang-undang untuk meneliti semula perjanjian royalti dan isu-isu berkaitan. Ini dapat memastikan bahawa semua pihak terlibat dalam proses perbincangan yang adil dan terbuka, serta mencari penyelesaian yang memuaskan kedua-dua belah pihak."

[Menteri Kewangan]

31. PR-1543-U(27)476

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan untuk mempertimbang pembinaan jalan sempadan antara Malaysia dan Indonesia, khususnya di kawasan Sabah dan Kalimantan ini adalah penting untuk pelbagai aspek yang melibatkan ekonomi, keselamatan dan pembangunan infrastruktur yang akan memulangkan hasil lumayan kepada Malaysia. Berpendapat bahawa jalan sempadan Malaysia–Indonesia yang baik akan meningkatkan aksesibiliti antara kedua-dua negara, memudahkan pergerakan barang dan perkhidmatan. Ini akan merangsang aktiviti ekonomi di kawasan sempadan seperti Kalabakan dan Serudong serta meningkatkan peluang perniagaan bagi penduduk tempatan.

Dengan pemindahan ibu negara Indonesia ke Kalimantan Timur (Nusantara), terdapat potensi besar untuk pertumbuhan ekonomi di kawasan sempadan. Pembinaan jalan akan membolehkan Sabah memanfaatkan perkembangan ini dengan lebih baik termasuk dalam sektor pelancongan dan perdagangan rentas sempadan. Jalan sempadan ini dapat menghubungkan kampung-kampung pedalaman dengan bandar-bandar utama, memudahkan akses kepada pendidikan, kesihatan dan peluang pekerjaan bagi penduduk di kawasan terpencil.

Pembinaan jalan sempadan Malaysia–Indonesia juga berpotensi memperkukuh hubungan sosial dan budaya antara masyarakat di kedua-dua negara. Ini termasuk pertukaran budaya melalui pelbagai aktiviti sosial dan ekonomi yang dapat dijalankan lebih mudah dengan adanya infrastruktur yang baik."

[Menteri Ekonomi]

32. PR-1543-U(27)477

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan memberi kuasa kepada media untuk mempromosikan jimat penggunaan elektrik waktu puncak dilihat sebagai strategi berasaskan perubahan tingkah laku pengguna. Ini bermakna, sistem tarif elektrik direka untuk memberi insentif supaya pengguna dapat mengurangkan beban pada waktu puncak melalui pengurangan penggunaan tenaga, sekaligus mengurangkan tekanan ke atas rangkaian elektrik nasional. Dari perspektif pengurusan tenaga, kaedah ini mampu mengalihkan puncak beban dan menstabilkan grid elektrik negara.

Namun begitu, pendekatan ini mempunyai beberapa kelemahan terutama dari segi impak langsung terhadap golongan berpendapatan rendah dan pengguna domestik tanpa alatan moden untuk menguruskan penggunaan elektrik secara fleksibel. Bagi mereka yang tidak dapat memindahkan waktu penggunaan elektrik sebab faktor kerja, waktu sekolah dan kemudahan di rumah, penjimatan bil elektrik yang dipaparkan hanya akan mampu dicapai oleh segelintir pengguna cerdik strategi penggunaan tenaga. Ini menjadikan dasar tersebut kurang inklusif dan berpotensi menimbulkan jurang sosial kerana golongan berpendapatan tinggi lebih berupaya mengoptimumkan penggunaan elektrik.

Selain itu, dari sudut kos sara hidup, penekanan sepenuhnya kepada tabiat pengguna menukar waktu penggunaan elektrik mungkin tidak mencukupi untuk menangani tekanan inflasi dan kenaikan tarif elektrik secara struktural. Isu kos bahan bakar, penyelenggaraan infrastruktur tenaga hijau dan subsidi Kerajaan juga perlu diberi perhatian. Kerajaan perlu melihat penyelesaian holistik yang meliputi subsidi bersasar, pelaburan dalam sumber tenaga terbarukan murah dan pengawalan kenaikan tarif agar beban terhadap pengguna akhir tidak membebankan.

Oleh itu, dicadangkan supaya Kerajaan mempertimbangkan tambahan dasar berikut yang lebih komprehensif seperti meningkatkan program subsidi bersasar khusus untuk kumpulan isi rumah berpendapatan rendah, melancarkan kempen pendidikan tenaga yang berterusan melalui media untuk meningkatkan kesedaran masyarakat tentang penjimatan elektrik, bukan hanya berdasarkan waktu puncak, mempercepat usaha transformasi tenaga hijau bagi mengurangkan kos pengeluaran elektrik jangka panjang dan melaksanakan mekanisme tarif elektrik yang progresif dan adil supaya beban kos dapat diagihkan lebih saksama di kalangan semua pengguna.”

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

33. PR-1543-U(27)478

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan meneliti semula proses pemilihan pasar raya rakan kongsi dalam program MyKasih/e-Kasih dengan tumpuan meningkatkan inklusiviti pasar raya kecil, kedai runcit tempatan dan koperasi luar bandar. Proses semasa lebih memfokuskan pasar raya besar, mengehadkan akses golongan penerima bantuan, terutama di kawasan kurang bandar. Faktor capaian komuniti seperti kepadatan penduduk dan jarak ke pasar raya perlu diberi perhatian agar penerima tidak terbeban perjalanan jauh.

Golongan rentan seperti warga emas dan yang kurang celik digital menghadapi cabaran menggunakan sistem digital MyKasih/e-Kasih, menyebabkan sesetengah terpinggir dan tidak menerima bantuan sepenuhnya. Kerajaan perlu menyediakan modul latihan, bengkel dan bantuan teknikal untuk memudahkan mereka. Sokongan di lokasi pembelian melalui juruwang atau sukarelawan juga perlu dipertingkatkan bagi membantu transaksi. Alternatif manual seperti tunai atau baucar fizikal perlu disediakan kepada yang tidak mampu menggunakan platform digital supaya tiada golongan terabai.

Pemantauan dan penilaian oleh badan bebas penting untuk memastikan program berjalan telus dan berkesan, mengenal pasti kelemahan dan memberi ruang penambahbaikan berterusan. Audit dan laporan berkala juga memperlihatkan komitmen Kerajaan terhadap ketelusan dan akauntabiliti pengurusan bantuan sosial.”

[Menteri Kewangan]

34. PR-1543-U(27)479

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

“Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan menilai semula pelaksanaan Cukai Jualan dan Perkhidmatan (SST) ke atas barangan import tertentu serta penarikan subsidi ke atas lebih 40 barangan asas yang semakin menimbulkan keresahan dalam kalangan rakyat, terutama golongan B40 dan M40. Kenaikan harga barangan keperluan harian secara langsung menjejaskan kemampuan mereka untuk menampung kos sara hidup, memerlukan pendekatan fiskal yang lebih peka dan adil. Oleh itu, penilaian semula dasar SST dan subsidi merupakan langkah penting untuk mengembalikan keseimbangan ekonomi dan sosial.

Kerajaan telah mengecualikan beberapa barangan import seperti limau, kurma, epal dan oren daripada SST mulai 1 Julai 2025, namun masih mengenakan cukai ke atas buah-buahan import lain seperti anggur, avokado, mangga dan pisang. Pendekatan ini menimbulkan persepsi bahawa dasar pengecualian bersifat selektif dan tidak menyeluruh yang boleh mencetuskan ketidakpuasan rakyat serta meruntuhkan kepercayaan terhadap dasar fiskal yang dibentuk. Kejelasan tentang kriteria dan asas pengecualian ini amat diperlukan bagi memastikan dasar tersebut dilihat adil dan

berasaskan analisis yang kukuh. Penarikan subsidi ke atas lebih daripada 40 barangan asas tanpa disertai langkah mitigasi yang berkesan turut menambah beban kos sara hidup rakyat. Pendapatan isi rumah tidak berkembang seiring dengan kenaikan harga barang dan perkhidmatan asas menimbulkan risiko ketidakstabilan ekonomi dan sosial. Oleh itu, Kerajaan diwajibkan untuk menyediakan pelan mitigasi yang komprehensif bagi melindungi golongan rentan seperti insentif tambahan atau program bantuan bersasar agar impak negatif dasar ini dapat dikurangkan.

Selain itu, suara petani dalam penetapan harga minimum padi perlu diangkat secara bermakna melalui mekanisme libat urus yang inklusif dan berstruktur. Ini bagi memastikan dasar harga beras mencerminkan realiti kos pengeluaran yang dihadapi pesawah dan kepentingan mereka sebagai pengeluar utama makanan negara. Keterlibatan langsung masyarakat pertanian dapat meningkatkan keberkesanan dasar serta memperkukuh daya tahan sektor agrikultur dalam jangka panjang."

[Menteri Kewangan]

35. PR-1543-U(27)480

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menggesa Kerajaan melindungi Kampung Sungai Baru sebagai Tanah Rezab Melayu untuk mencegah pemindahan paksa dan fenomena gentrifikasi yang merugikan komuniti Melayu di kawasan bandar. Seperti pengalaman di Kampung Baharu, pembangunan yang tidak terkawal berisiko menyebabkan semakin sedikit orang Melayu tinggal di kawasan bersejarah mereka, sekaligus menyingkirkan mereka ke pinggir bandar yang kurang peluang ekonomi. Dengan status tanah rezab, orang Melayu boleh kekal berhak tinggal dan membangun di tengah kota tanpa risiko kehilangan tanah kepada pemaju bukan Melayu.

Selain itu, perlindungan ini penting untuk mempertahankan kedaulatan ekonomi dan warisan tanah pusaka Melayu yang telah dimiliki sejak generasi terdahulu. Enakmen Rizab Melayu mengelakkan tanah warisan ini daripada dipindah milik kepada bukan Melayu, memastikan kekal milik orang Melayu dan selaras dengan Perkara 153 Perlembagaan Malaysia yang melindungi hak istimewa bangsa Melayu. Tanah yang dilindungi ini juga membolehkan Melayu terus bersaing dalam arena ekonomi bandar tanpa tertinggal di belakang akibat penguasaan tanah oleh pihak lain.

Akhirnya, perlindungan Kampung Sungai Baru sebagai Tanah Rezab Melayu juga menjamin kesinambungan identiti budaya dan sejarah Melayu di pusat bandar yang semakin terhakis akibat pembangunan moden. Kawasan ini adalah simbol kebangkitan orang Melayu sejak 1900, dan dengan perlindungan khusus, pembangunan akan mengutamakan kepentingan Melayu dan mengekalkan ciri tradisional komuniti. Ini penting agar generasi akan datang masih dapat menikmati nilai budaya dan sejarah Melayu dalam bandar yang pesat membangun ini tanpa kehilangan warisan mereka."

[Perdana Menteri]

36. PR-1543-U(27)481

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima sejarah perang saudara di Selatan Filipina pada awal 70-an yang mengakibatkan ribuan pelarian perang dari Filipina melarikan diri ke Sabah. Menerima hakikat bahawa Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) melalui Suruhanjaya Tinggi Persatuan Bangsa-Bangsa Bersatu Untuk Pelarian (UNHCR) telah turun padang dan membantu pelarian ini dengan mewujudkan sekurang-kurang lima (5) skim penempatan pelarian di Sabah (Telipok, Kinarut, Kampung Bahagia Sandakan, Kampung Selamat Semporna dan Kampung Hidayat Tawau).

Dan menerima hakikat Kerajaan Sabah telah bekerjasama dengan UNHCR sehingga mewujudkan sebuah bahagian di Jabatan Ketua Menteri untuk menguruskan penempatan UNHCR ini.

Menerima juga hakikat apabila setelah UNHCR menyerahkan penempatan ini kepada Federal Task Force di bawah Majlis Keselamatan. Negara, terdapat kecelaruan dari segi urus tadbir pelarian perang Filipina di Sabah, sehinggakan penempatan mereka telah bercampur aduk dengan mereka yang bukan pelarian yang menyebabkan banyak masalah dari segi urus tadbir kewarganegaraan dan pelbagai aspek bantuan kemanusiaan.

Menerima hakikat bahawa pelarian perang Filipina ini telah diberi pelbagai dokumen bermula dengan kad burung-burung, kad banci dan selepas itu dokumen IMM13 sehingga sekarang. Menerima juga hakikat bahawa pelbagai pendekatan untuk menaik taraf bentuk dan cara pengeluaran dokumen ini telah banyak dipolitikkan dan akhirnya kini tidak ada kata putus apakah dokumen baru yang diberikan kepada golongan pelarian perang Filipina ini.

Menerima juga hakikat bahawa satu Suruhanjaya Siasatan Diraja telah ditubuhkan oleh Parlimen Malaysia mencari penyelesaian tuntas terhadap kehadiran golongan pelarian perang Filipina di Sabah, namun itu pun telah gagal memberi apa-apa penyelesaian. Malah ramai yang menganggap langkah ini sebagai mainan politik semata-mata.

Oleh sebab itu, Tuaran mengesyorkan supaya Dewan yang mulia ini membahaskan masalah pelarian perang Filipina dengan mengambil kira bagaimanakah masa depan mereka yang kini sudah tiga generasi selepas beranak pinak di Sabah, sehingga Kerajaan dapat mengambil tindakan yang tegas sebelum masalah ini menjadi lebih besar yang boleh menggugat kestabilan dan kedaulatan negara."

[Menteri di Jabatan Perdana Menteri]

37. PR-1543-U(27)482

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima hakikat bahawa kos pembekalan elektrik (penjanaan, penghantaran dan pengagihan) di Sabah adalah lebih tinggi daripada kadarjualan seunit elektrik menyebabkan Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB) mengalami kerugian dan terpaksa bergantung kepada subsidi sokongan tarif (TSS) daripada persekutuan dengan kadar RM850 juta setahun.

Menerima juga hakikat bahawa Kerajaan perlu mengambil langkah-langkah bagi memastikan penjanaan elektrik mencapai 40% rizab margin dan kos pembekalan elektrik berada di bawah paras jualan untuk mengurangkan beban Kerajaan Persekutuan dalam menampung subsidi sokongan tarif (TSS).

Oleh itu, maka dengan ini Tuaran mengesyorkan agar Dewan yang mulia ini dapat membahaskan langkah-langkah yang boleh diambil sehingga Kerajaan dapat mencari jalan penyelesaian yang tepat untuk menstabilkan bekalan elektrik di Sabah."

[Menteri Peralihan Tenaga dan Transformasi Air]

38. PR-1543-U(27)483

Datuk Seri Panglima Madius Tangau [Tuaran] akan mencadangkan :

"Bahawa Dewan Rakyat ini menerima hakikat bahawa import makanan negara masih lagi tinggi termasuklah makanan ternakan.

Dan menerima hakikat bahawa tanah yang masih lagi luas untuk dimajukan sebagai tanah pertanian terdapat di Sabah dan Sarawak.

Menerima juga hakikat infrastruktur perhubungan masih lagi pada tahap yang rendah menyebabkan pelbagai usaha untuk meningkat keterjaminan makanan terhalang.

Maka itu, Tuaran mengusulkan agar Dewan yang mulia ini ditangguhkan untuk membincangkan langkah-langkah dalam mengatasi dan menaik taraf jalan-jalan pertanian di Sabah dan Sarawak."

[Menteri Pertanian dan Keterjaminan Makanan]

****UCAPAN-UCAPAN
(PERATURAN MESYUARAT 17)
(KAMAR KHAS)**

Ahli Yang Berucap	Tajuk Ucapan	Menteri Yang Bertanggungjawab
YB Tuan Afnan Hamimi Bin Dato' Haji Taib Azamuddin [Alor Setar]	1. Pelan Penyelesaian Terhadap Isu Kelewatan Penyerahan Kunci Rumah PR1MA Residensi Simpang Empat 2, Kedah Darul Aman 2. Penyelenggaraan Sungai Kedah Bagi Melancarkan Pengairan Air Dan Membendung Bencana Banjir Di Sekitar Kg Tajar, Alor Setar	1. YB Menteri Perumahan Dan Kerajaan Tempatan 2. YB Menteri Peralihan Tenaga Dan Transformasi Air
YB Dato' Haji Ahmad Bin Saad @ Yahaya [Pokok Sena]	1. Langkah Mengatasi Sungai Anak Bukit yang Semakin Cetek 2. Masa Depan Para Huffaz Negara	1. YB Menteri Peralihan Tenaga Dan Transformasi Air 2. YB Menteri di Jabatan Perdana Menteri

**** Ucapan Di Bawah Usul Berkenaan Perkara Tadbir Kerajaan (Peraturan Mesyuarat 17)**